

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

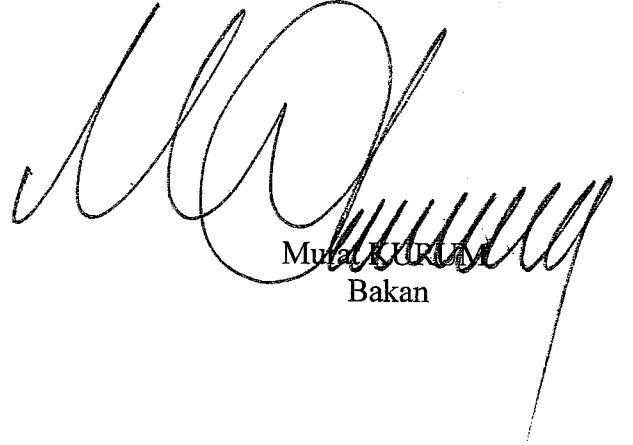
Sayı :30824082-610-13146504
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

28 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/25274 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

İklimle ilişkin çalışmalar sonucu pek çok Akdeniz ülkesi gibi Türkiye'de de 2050 itibarıyla yağışların yaklaşık %20 oranında azalacağı tahmin ediliyor. Yıl içerisinde en az altı ay kuraklık koşulları hâkim olacak beklentisi mevcut.

Bu sebeplerle Tarım ve Orman Bakanlığı tarımsal sulamayı azaltmaya ilişkin önlemler almaktadır. Ancak salt tarımsal alanlardaki sulamaya ilişkin alınacak kısıtlama önlemlerinin beklenen kuraklık sorununa çare olamayacağı açıktır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı endüstride su kullanımına ilişkin ciddi bir sorumluluğa sahiptir. Bununla beraber yeraltı/yerüstü sularının kullanımının üst düzeyde olduğu altolardan biri de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın sorumluluk alanına giren madencilik sektörü ve enerji santralleridir. Benzer bir sorumluluk da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na düşmektedir. Kuraklık gibi ciddi bir sorun, bakanlıklar arası koordinasyonu, eşgüdümü, işbirliğini ve tüm bu süreci birlikte değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu işbirliğinin gerçekleşmemesi durumunda kuraklık sorununun hızla büyüyeceği ve önüne geçilemez büyük sıkıntılara yol açacağı öngörülmektedir.

Bu bağlamda;

1-Bakanlığınız ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasında su varlıklarına etki konusunda yürüttüğünüz ortak çalışmalar mevcut mudur? Mevcutsa bu çalışmaların verileri nelerdir?

2-Bakanlığınız ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında, su varlıklarına etki konusunda yürüttüğünüz ortak çalışmalar mevcut mudur? Mevcutsa bu çalışmaların verileri nelerdir?

3-Bakanlığınız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında su varlıklarına etki konusunda yürüttüğünüz ortak çalışmalar mevcut mudur? Mevcutsa bu çalışmaların verileri nelerdir?

4-Bakanlığınızın kuraklık riskinin tespiti ve izlenmesi konusunda yaptığı çalışmalar nelerdir? Ülke genelindeki kuraklık haritaları ve risk analizleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

5-Kuraklığın etkilerini azaltmak ve su kaynaklarını korumak amacıyla Bakanlığınızın uyguladığı politikalar ve projeler nelerdir? Bu kapsamda yapılan yatırımlar ve harcamalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

6-Kuraklıkla mücadele konusunda yerel yönetimlerle iş birliği ve koordinasyon mekanizmaları nasıl işlemektedir? Yerel yönetimlere sağlanan destekler ve yapılan ortak çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

CEVAP

Su kirliliğinin önlenmesi ve su kaynaklarının kalitesinin korunması amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı ile ortak çalışmalar yürütülmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan Nehir Havza Yönetim Planları, İçme Suyu Koruma Planları, Taşkın Yönetim Planları ve Kuraklık Yönetim Planlarına Bakanlığımız görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde katkı verilmektedir.

Ayrıca, Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Yardım Aracı IPA III döneminde uygulamaya geçirilecek olan, Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğümüzün eş faydalanıcı olduğu, Arıtılmış Kentsel Atıksuyun Farklı Alternatifler için Yeniden Kullanımı başlıklı Teknik Destek Projesi'nin 2025 yılında başlaması planlanmaktadır.

Bakanlığımızca, kısıtlı olan su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi için arıtılmış atık suların yeniden kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla "Organize Sanayi Bölgelerinde Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanım Potansiyelinin Araştırılması Projesi" 2025 yılı yatırım programına teklif edilmiş olup; proje ile OSB'lerde atık suların karakteristiğinin belirlenmesi, arıtılmış atık suların yeniden kullanım potansiyellerinin tespit edilmesi, OSB'ler için sürdürülebilir atık su yönetim modellerinin geliştirilmesi, pilot OSB'lerde fizibilite çalışmaları hazırlanması ve "Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanımına Yönelik Eylem Planı" hazırlanması planlanmaktadır.

Bakanlık olarak atık su yönetiminde temel politikamız, öncelikle atık su oluşturmayan, tasarruflu su kullanan ya da oluşan atık suyu geri kazanarak tekrar kullanımını sağlayan temiz üretimin benimsenmesi ve kirliliğin kaynağında önlenmesi ile atık suların alternatif bir su kaynağı olduğu yaklaşımı ve döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde, arıtılmış atık suların farklı alanlarda tekrar kullanımının yaygınlaştırılması olarak belirlenmiştir.

Sınırlı kaynaklarımızdan olan ve iklim değişikliğinin tehdidi altındaki suyun korunması ve sürdürülebilir kullanımı için öncelikle atık su oluşturmayan, tasarruflu su kullanan ya da oluşan atık suyu geri kazanarak tekrar kullanımını sağlayan temiz üretim benimsenmiştir. Bu kapsamda, atık suların alternatif bir su kaynağı olduğu yaklaşımı ile 2002 yılında gündemde olmayan arıtılmış atık suların yeniden kullanım oranı halihazırda %6,35'e ulaşmıştır.

12. Kalkınma Planında 2028 yılında arıtılmış atık suların yeniden kullanım oranının %11'e çıkartılması hedefi belirlenmiş olup Bakanlığımızca, yapılan çalışmalar bu çerçevede yürütülmektedir.

Bakanlığımızca uygulanan Atıksu Arıtma Tesisleri Teknik Usuller Tebliği'nin (AATTUT) Ek 7'sinde yer alan "Arıtılmış Atıksuların Sulama Suyu Olarak Geri Kullanım Kriterleri" bölümü, arıtılmış atık suların çevresel, endüstriyel ve diğer kullanım alanlarını da içerecek şekilde genişletilmiş, "Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanım Alanları ve Kriterleri" başlığı altında yeniden düzenlenmiş ve 25.10.2022 tarihli ve 31994 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Arıtılmış atıksuların alternatif bir su kaynağı olarak değerlendirilmesine yönelik, tarımsal kullanımlara ilaveten endüstriyel, çevresel ve diğer kullanım alanlarında yeniden kullanılmasına ilişkin olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu'na dayanılarak çıkarılmış olan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği (SKKY) 'nde de değişikliğe gidilmiş olup, yapılan düzenleme 17.12.2022 tarihli ve 32046 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan düzenleme ile Yönetmeliğin "Arıtılmış Atıksuların Sulamada Kullanımı" başlıklı 28. Maddesi "Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanımı" olarak değiştirilmiştir.

15 Haziran 2022 tarihli ve 31867 sayılı, Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun düzenlemesi ile; ileri arıtma teknikleri ile arıtılmış atık suyunu yeniden kullanan kuruluşlara, yeniden kullanım oranına göre enerji giderlerinin %100'üne kadar indirim uygulanmasına yönelik düzenleme yapılmış olup; arıtılmış atık suyun yeniden kullanıma hazır hale getirilmesi için harcanacak enerji giderlerinde indirim sağlanıp işletme maliyetinin önemli bir kısmı karşılanacaktır. Uygulamaya esas hususların yer aldığı Atıksu Arıtma Tesisleri Enerji Teşviki Yönetmeliği 11.11.2023 tarihli ve 32366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bakanlığımızca atık su arıtma tesislerinde kullanılan elektrik enerjisinin %50'si 2011 yılından beri karşılanmakta olup, arıtılmış atık suyun yeniden kullanım oranının artırılması amacıyla arıtılmış atık suyun yeniden kullanım oranına göre enerji teşviki % 100'e kadar artırımlı olarak ödenebilecektir.